

**SÅRBEHANDLING MED VACUUMTERAPI (VAC)
(Vacuum assisted closure)**

Udarb. af: Susan Bermark
Birgitte Kjær

Godkendt af:
Kl.oversygeplejerske
Susan Bermark

Udarb.: 14.5.03
Rev.: 5/08

Formål

At stimulere dannelse af granulationsvæv og sammentrækning af såret.
At fixere delhudstransplantater på vanskelige steder.

Indikation

- o Hvor helingen er stagneret
- o Hvor drænage af sårsekret ønskes

Omfang/afgrænsning

Kan anvendes til både rene og inficerede sår, samt delhudstransplantater.

- o Såret skal helst være omgivet af intakt hud i en omkreds på mindst 2 cm.
- o Såret skal være uden udbredte sorte nekroser.

Obs.

Forsigtighed ved AK-behandling.

Behandling

Ved start af behandling

- o Lægen ordinerer VAC-behandling og informerer patienten om den ønskede effekt.
Ordination og patientens samtykke til behandlingen noteres i journalen.
- o Sygeplejersken udleverer og gennemgår pjecen "VAC-behandling af sår" (under udarbejdelse).

Valg af svamp

Sort polyuretan svamp har de største porer og anses for at være den mest effektive til at stimulere dannelse af granulationsvæv og sammentrækning af såret.
Der kan lægges en vaselinegaze eller silikonenet på sårbinden, for at undgå at granulationsvævet vokser ind i svampen.

Hvid polyvinyl-alkohol svamp er mere tæt med mindre porer og anbefales generelt, når man ønsker at begrænse indvækst af granulationsvæv i svampen, eller hvis patienten har

smarter ved anvendelse af den sorte svamp.

På grund af den tætte struktur kræver den hvide svamp et højere vacuum end den sorte for at kunne virke effektivt.

Kan desuden anvendes på hel hud til f.eks. at danne bro mellem flere sår. Svampene lægges da i forlængelse af hinanden.

Anden sårbehandling under VAC-svampene kan eventuelt ordineres.

Procedure

- o Der foretages evt. revision af såret med fjernelse af nekrotisk væv og kraftige fibrinbelægninger.
Er der tale om større revision foregår denne på behandlingsstuen i lokal anæstesi.
Revisionen gøres så skånsom som muligt for at undgå blødning fra såret.
- o Evt. hår klippes væk fra sårets omgivelser, brug elektrisk klipper.
- o Såret aftegnes.
- o Den omgivende hud påsmøres en film.

Ved teknisk svære bandageringssteder lægges en tynd hydrocolloid på den omkringliggende hud med henblik på at skabe en lufttæt bandage.

- o En svamp tilpasses sårcaviteten, således at alle sårflader er dækkede, inklusive eventuelle lommer og underminering.

Det kan være nødvendigt med flere lag svampe oven på hinanden for at opnå hudniveau.

VIDENCENTER FOR SÅRHELING Bispebjerg Hospital

- o Det er vigtigt at svampen/svampene ligger indenfor sårets areal, da der ellers kan opstå nekrose af sårrandene.

- o Svampen fixeres med firmaets film eller anden semipermeabel film.
- o I nogle tilfælde kan film med sugekop (pad) til canisterslangen med fordel anvendes. Vær opmærksom på, at sugekoppen (pad'en) ikke kommer direkte på huden, da dette evt. kan give tryksår.
- o Filmen skal blot "lægges" på for at undgå træk på den omgivende hud. Skal klæbe 3-5 cm på den omgivende hud. Det er vigtigt, at filmen ikke strækkes, samt at man ikke presser svampen ned i såret med filmen.

- o Slangen til canisteret (sekret-opsamlingsbeholder) monteres og fixeres med et stykke plaster et stykke væk fra såret. Herved undgås træk i forbindelsen med deraf følgende risiko for utætheder.
- o Slangen fixeres til sugekoppen (pad'en) med vandfast plaster.

- o Tryk canisteret på plads i VAC-pumpen.
- o Indstil pumpens sugeniveau (oftest 125 mm Hg).
Patienter med diabetes mellitus:
Maskinen skal altid fungere med kontinuerligt sug.
Øvrige patienter:
Vurderes individuelt med hensyn til intermitterende eller kontinuerligt sug.
Patienter med gennemgået delhudstransplantation:
Kontinuerligt sug på 50 mm.Hg.
- o Tænd pumpen (therapy on/off).

Hvis der er lækage (hvislende lyd høres) i bandagen tætnes med yderligere film.

- o Ved evt. kompressionsbehandling er det vigtigt, at der anlægges god polstring under denne.

Fjernelse af forbindelse

- o Slangen tages fra.
- o Fjern forsigtigt den gamle VAC-forbinding og kasser den i almindelig plastpose.
- o Hvis canisteret er fyldt, skal det udskiftes. Kasseres som biologisk affald.
- o Sår og såromgivelser soigner.

Skiftfrekvens

- o Bandagen skiftes hver anden dag, oftest mandag, onsdag og fredag.
- o Canisteret skiftes en gang om ugen, eller når det er fyldt.
- o Patienten skal være koblet til VAC-pumpen i mindst 22 timer i døgnet.
- o Behandlingen vurderes mindst 1 gang om ugen, og fortsætter oftest et par uger. Ved maceration af hudomgivelserne kan 1-2 dages pause være nødvendig.

Rekvirering

Afdelingen råder over 2 VAC-pumper: 1 stor VAC og 1 mini-VAC.

Hvis disse begge er i brug, skal ny pumpe leases hos KCI-Medical. Ved bestilling placeres en patientlabel på registreringssedlen på whiteboardtavlen i vagtstuen med angivelse af dato for leasing.

Ved modtagelse af pumpen skal fakturaen sættes i mappen VAC-leasing (på vagtstuen) Pumpen med tilhørende batterier leveres i kuffert. Kufferten anbringes i rent skyllerum Ekstra batteri samt oplader sættes til el-kontakt, på hylden ved patientens hovedgærde.

Afsluttet behandling

- o Pumpen med alt tilbehør rengøres for synlig snavs med opvredet klud.

- o Desinficeres med Hospitalssprit 70%, lægges herefter på plastikposen i medfølgende kuffert.

Afmelding af lejet VAC-pumpe

KCI-Medical kontaktes pr. telefon, m.h.p afhentning af pumpen. Den person, der afhenter pumpen, skal kvittere på vores faktura, som lægges frem sammen med VAC-pumpen. Den underskrevne faktura sættes tilbage i mappen VAC-leasing

Dokumentation

Behandlingen dokumenteres i sårjournalen.

Funktion af de forskellige VAC-apparater

Se firmaets instrukser